

: kritēriju saraksts

Lai nodrošinātu dokumentu un datu drošību, izvēloties elektroniskās parakstīšanas risinājumu, ir svarīgi pievērst uzmanību vairākām lietām. Šajā sarakstā atrodami svarīgākie kritēriji, kas jāievēro, meklējot piemērotāko e-parakstīšanas platformu.

01 JURIDISKI SAISTOŠI E-PARAKSTI

Saskaņā ar eIDAS regulu, kas nosaka elektronisko parakstu (e-parakstu) izmantošanu Eiropā, tikai kvalificēti e-paraksti ir līdzvērtīgi ar roku veiktiem parakstiem un tikai tiem ir neapstrīdams juridiskais spēks. Pārliecinieties, ka e-paraksta nodrošinātājs ļauj izveidot un validēt e-parakstus ar kvalificētiem sertifikātiem, kas atbilst eIDAS regulējumam, bez jebkādiem papildu nosacījumiem, piemēram, atsevišķiem maksājumu plāniem, kas paredzēti tikai šādiem parakstiem, ierobežotu programmatūru, kas darbojas tikai uzņēmuma iekšējās sistēmās, ierobežotiem e-identifikācijas rīkiem un tamlīdzīgi. Šādi papildu nosacījumi var nozīmēt, ka ne visi piedāvātie pakalpojumi atbilst augsta drošības līmeņa e-parakstiem. Pārliecinieties, ka pakalpojumu sniedzējs tik tiešām ievēro visas eIDAS regulā noteiktās saistības.

02 KVALIFICĒTI LAIKA ZĪMOGI

Lai garantētu dokumentu drošību un izslēgtu viltošanas risku, apsveriet iespēju izmantot tikai tādu pakalpojumu sniedzēju, kas visu dokumentu parakstīšanas procesos izmanto kvalificētu laika zīmogu. Tas ļaus izvairīties gan no dokumentu, gan no parakstīšanas datumu viltošanas.

03 PARAKSTU ILGTERMIŅA DERĪGUMS

E-parakstiem ir noteikts derīguma termiņš. Lai izvairītos no nepatīkamiem pārsteigumiem nākotnē, noskaidrojiet, vai pakalpojuma sniedzējs parūpēsies par e-parakstu ilgtermiņa derīgumu. Tikai tā pēc vairākiem gadiem nebūs jāmeklē papildu pakalpojumu sniedzējs, kas to nodrošina.

04 AUGSTA PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA

Pakalpojumu pieejamība un to sīks izklāsts var norādīt uz to, vai pakalpojumu sniedzējs ir apņēmības pilns nodrošināt pakalpojumu infrastruktūras uzraudzību un pastāvīgu darbību. Tas ir svarīgi, lai garantētu klienta darbību nepārtrauktību. Jo augstāka būs nodrošināto pakalpojumu pieejamība un informācija par tiem, jo mazāk būs jāuztraucas, ka pakalpojumu izmantošanas laikā varētu rasties kādas neparedzētas problēmas. Ir svarīgi arī novērtēt pakalpojumu sniedzēja atbildību – kāda rīcība un kompensācijas gaidāmas, ja pakalpojums nedarbosies.

05 INFORMĀCIJAS DROŠĪBAS PĀRVALDĪBA

Tikai kvalitatīvi veikta informācijas drošības pārvaldība var nodrošināt datu pilnvērtīgu aizsardzību. Svarīgi ir izvēlēties elektroniskās parakstīšanās pakalpojumu sniedzēju, kas piedāvā individuālu informācijas drošības pārvaldības sistēmu, ko pārbaudījuši un sertificējuši neatkarīgi, akreditēti auditori. Īpaši vērīgiem jābūt, ja pakalpojumu sniedzējs izmanto sertificētus un drošus datu centra pakalpojumus, jo šī sertifikācija nekādā veidā neaplicina paša pakalpojumu sniedzēja informācijas drošības pārvaldības prakses atbilstību standartiem – par to jāpārlicinās atsevišķi.

06 CAURSPĪDĪGUMS

Caurspīdīgums – tā ir uzticamība. Pārbaudiet, kāda veida informācija par pakalpojumu sniedzēju ir pieejama publiski. Sevišķi uzmanību vajadzētu pievērst trešo personu izsniegtajiem sertifikātiem, piemērotības sertifikātiem, audita ziņojumiem, datu apstrādes politikai un citiem juridiskajiem dokumentiem. Jo vairāk informācijas uzņēmums piedāvā publiskai apskatei, jo caurspīdīgāks tas ir. Tas palīdz pārlicināties par to, ka uzņēmumam nav nekā slēpjama un atbildīgās personas nesniedz nepatiesu informāciju par savām darbībām.

07 KVALIFICĒTS VALIDĀCIJAS PAKALPOJUMS

Ja plānojat ieviest e-parakstīšanu, nepieciešams arī pārlicināties par to, vai ir iespējams pārbaudīt parakstu derīgumu. Tāpēc labāk izvēlēties risinājumu, kam ir iebūvēta e-parakstu validācijas funkcija vai kas šim nolūkam piedāvā papildu pakalpojumu. Ir svarīgi pārlicināties par to, vai izvēlētais pakalpojumu sniedzējs ir atbildīgs par parakstu validācijas procesu un tā rezultātiem – pārbaudiet uzņēmuma parakstu apstiprināšanas politiku, pienākumus un noteiktās saistības. Tā kā elektronisko parakstu un zīmogu validācija tiek kontrolēta un regulēta, izvēlieties kvalificētu un atbilstoši eIDAS sertificētu pakalpojumu sniedzēju. Regulā noteikts, ka pilnībā var uzticēties tikai kvalificētiem parakstu validācijas pakalpojumu sniedzējiem.

08 DOKUMENTU FORMĀTU UN E-IDENTIFIKĀCIJAS RĪKU DAŽĀDĪBA

Pirms elektroniskās parakstīšanas un parakstu uzglabāšanas pakalpojumu sniedzēja izvēles ir svarīgi apsvērt, kādus dokumentu formātus ir atļauts izmantot. Lai arī Eiropā dokumentiem ir starptautiski atzīts formāts, katrā valstī var būt arī savs nacionālais elektroniski parakstītu dokumentu formāts. Ja plānojat parakstīt dokumentus starptautiski, jāpievērš uzmanība arī atbalstīto e-identifikācijas rīku daudzveidībai.

09 POZITĪVA LIETOTĀJU PIEREDZE

Ja esat gatavs uzņēmumā ieviest elektronisko parakstīšanu, ir jāpārlicinās, vai izvēlēta sistēma ir lietotājam draudzīga. Ne mazāk svarīgi – vai tā darbojas vairākās operētājsistēmās un ierīcēs. Tādējādi nebūs regulāri jāmeklē lietošanas rokasgrāmata un nepieciešamās darbības būs iespējams veikt operatīvi un bez aizķeršanās. Šis priekšnosacījums ir īpaši svarīgs, ja izvēlētajā platformā ir plānots ievākt arī klientu parakstus. Ērta lietojamība palīdzēs nodrošināt veiksmīgāku klientu apkalpošanu.

10 ATBILSTĪBA UZŅĒMUMA VAJADZĪBĀM

Lai cik drošs un nosacījumiem atbilstošs būtu pakalpojumu sniedzēja piedāvātais risinājums, pārlicinieties, vai tas ir piemērots individuālajām uzņēmuma vajadzībām. Tās var būt saistītas gan ar integrācijas risinājumu (mākonī bāzēts risinājums vai integrēts uzņēmuma sistēmās), gan ar tādu funkciju pieejamību kā, piemēram, darbplūsmu iestatīšana, parakstīšanas termiņi un atgādinājumi, izskata pielāgošana uzņēmuma zīmolam un citām.

11 PAKALPOJUMU SNIEDZĒJA REPUTĀCIJA

Viss iepriekšminētais ir pierādījums tam, ka esat atraduši stabilu un piemērotu pakalpojumu sniedzēju, taču ne mazāk svarīgi ir pārlicināties par uzņēmuma reputāciju, kuru var apliecināt uzņēmuma klientu saraksts un pieejamās atsauksmes.

SALĪDZINIET E-PARAKSTĪŠANAS RISINĀJUMU NODROŠINĀTĀJUS

Izmantojiet šo tabulu, lai ērti salīdzinātu savus atlasītos e-parakstīšanas pakalpojumu sniedzējus.

			
Juridiski saistoši elektroniskie paraksti	<p>"Dokobit" darbojas ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvalificētiem elektroniskajiem parakstiem, kuriem ir tāds pats juridiskais spēks kā parakstiem ar roku • uzlabotiem elektroniskajiem parakstiem, kuri tiek uzskatīti par pārliecinošu pierādījumu tiesā • vienkāršiem elektroniskajiem parakstiem, kuriem nav nepieciešama parakstītāja spēcīga autentifikācija, bet kuru pamatā ir parakstītāja piekrišana		
Kvalificēti laika zīmogi	<ul style="list-style-type: none"> • "Dokobit" katrā dokumenta parakstīšanā izmanto kvalificētus laika zīmogus		
Parakstu ilgtermiņa derīgums	<ul style="list-style-type: none"> • "Dokobit" ir viss nepieciešamais, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu visu dokumentu elektronisko parakstu ilgtermiņa saglabāšanu		
Augsta pakalpojumu pieejamība	<ul style="list-style-type: none"> • Pakalpojumu pieejamība nav zemāka par 99,95 % • Pakalpojumu darbības vēsturi var aplūkot šeit • Pakalpojumu pieejamības uzraudzību nodrošina neatkarīga uzraudzības programmatūra "Pingdom" • Dīkstāves gadījumā "Dokobit" piemēro atlaides ikmēneša rēķinam (tiek piemēroti papildu nosacījumi)		

Informācijas drošības pārvaldība	<ul style="list-style-type: none"> • “Dokobit” ir ieviesta informācijas drošības pārvaldības sistēma • ISO/IEC27001 sertifikāts ar sertifikācijas jomu "mākoņpakalpojumi e-parakstīšanai, e-zīmogošanai, e-identifikācijai, e-paraksta un e-zīmoga validācijai un ar to saistītās programmatūras izstrādei, piegādei un atbalstam". Sertifikāts pieejams šeit • “Dokobit” atbilst ISO 27018 standarta prasībām, kas attiecas uz personas datu aizsardzību publiskos mākoņos. Sertifikāts pieejams šeit • “Dokobit” informācijas drošības pārvaldības sistēma atbilst Eiropas standartam ETSI EN 319 401, kas ir obligāts kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem • “Dokobit” katru gadu audītē divi pasaulē atzīti auditoruzņēmumi: “Bureau Veritas” (ISO sertifikācijai) un “CSQA” (ETSI sertifikācijai) 		
Caurspīdīgums	<ul style="list-style-type: none"> • ISO/IEC27001 sertifikāts pieejams šeit • ISO27018 sertifikāts pieejams šeit • Pēc pieprasījuma tiek izsniegts paziņojums par piemērojamību (angļu val.: <i>certification statement of applicability</i>) • Pakalpojumu pieejamību var aplūkot šeit • Apdrošināšanas sertifikāts pieejams šeit • Visi juridiskie dokumenti (Pakalpojumu noteikumi, Datu apstrādes līgums, Privātuma politika utt.) pieejami šeit 		
Kvalificēts validācijas pakalpojums	<ul style="list-style-type: none"> • “Dokobit” ir kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kuru pārrauga dalībvalsts uzraudzības iestāde (Communications Regulatory Authority of the Republic of Lithuania) un kurš ir iekļauts ES uzticamo pakalpojumu sarakstā (skat. šeit) • Kvalificēta uzticamības pakalpojumu sniedzēja sertifikāts pieejams šeit • Parakstu validācijas pakalpojuma prakses paziņojums un politika pieejama šeit 		

<p>Dokumentu formātu un e-identifikācijas rīku dažādība</p>	<ul style="list-style-type: none"> • “Dokobit” atbalstītie dokumentu formāti: starptautiskie (PDF, ASIC-E) un Baltijas valstīs izmantotie (EDoc, BDoc un ADoc) • “Dokobit” darbojas ar dažādiem e-identifikācijas rīkiem, kurus izmanto visā Eiropā, – gan eID kartēm, gan citiem e-identifikācijas rīkiem. Pilns atbalstīto e-identifikācijas rīku saraksts ir atrodams šeit 		
<p>Pozitīva lietotāju pieredze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Visi “Dokobit” e-parakstīšanas risinājumi ir balstīti “Dokobit” portālā; demonstrācija apskatāma šeit • Visi “Dokobit” risinājumi darbojas viedtālrunu pārlūkprogrammās • “Dokobit” portāls ir pieejams visiem iOS un Android lietotājiem, izmantojot mobilo lietotni 		
<p>Atbilstība uzņēmuma vajadzībām</p>	<p>“Dokobit” piedāvā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “viss vienā” tiešsaistes portālu e-dokumentu parakstīšanai un parakstu vākšanai no trešajām personām; pilns portāla funkciju saraksts ir pieejams šeit • jau esošās organizācijas/uzņēmuma sistēmās integrējamus risinājumus e-parakstīšanai, e-zīmogošanai, autentifikācijai; plašāka informācija pieejama šeit 		
<p>Pakalpojumu sniedzēja reputācija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • “Dokobit” uzticas uzņēmumi visā Eiropā, sākot ar finanšu un telekomunikāciju nozari, beidzot ar automobiļu nozari un mazumtirdzniecību. Uzziniet vairāk par “Dokobit” klientiem šeit 		